

carevinom. Skoplje je izgubilo čak i trgovinski značaj. Još u 18 vijeku bijaše Skoplje maleno mjesto, a kada je u 19 vijeku počeo da se uvodi donekle poredak. Skoplje poče opet napredovati. Ranije je glavni dio grada bio na lijevoj obali Vardara, a u 19 vijeku širi se Skoplje i preko Vardara na desnu stranu. Ova se strana na drugoj obali počela naglo dizati i napredovati poslije oslobođenja 1912 godine. Iako su se iz Skoplja poslije balkanskoga rata iselili mnogi muslimani, ipak je Skoplje od ondašnjega broja stanovnika (47.000) postalo danas velik grad.

Rijeka Vardar dijeli Skoplje u dva dijela: u stari grad, na desnoj obali Vardara, koji ima više tursko, istočnjačko obilježje, i novi grad, koji sve više dobija izgled modernoga grada. Za turiste je svakako primamljiviji stari dio grada, jer su ondje znatnije skopske starine, velik broj džamija s vitkim i visokim minaretima, uske, vijugave ulice, omedene zidovima dvorišta, za kojima stoje kuće tursko-bizantskoga tipa. U ovomu je dijelu grada čuvena skopska čaršija, s tijesnim ulicama i mnogobrojnim istočnjačkim dućanima i mnoštvom onih karakterističnih specijalno orijentalških zanatskih dućana, čepenaka. Tu se ponajviše vidi mješavina i šarenilo vjerskih i narodnosnih grupa skopskoga stanovništva: Srbi, Turci, Arbanasi, Jevreji i Cigani. U novomu su dijelu grada sva veća i važnija državna nadležstva, škole, zavodi i ustanove. Tu se jasno primjećuje snažni impuls tempa, kojim novo Skoplje napreduje u modernizaciji i proširivanju.

Skoplje ima umjereno kontinentalno podneblje, ponešto ublaženo pod utjecajem sredozemnoga podneblja. U mjesecu januaru je srednja temperatura -10° C, a u mjesecu julu $+24^{\circ}$ C. Zato je i veći dio godine pogodan za turiste, pa čak i rano proljeće i kasna jesen.

Znamenitosti: Grad potječe vjerojatno iz bizantskoga doba, ali su ga kasnije prepravljali Srbi, a za njima Turci. Kameni most na Vardaru, zvan Dušanov most. Po

Skoplje

Kurumlija Han

Foto D. Čeh